

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm XXIII. Constitutis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

ramentum, quippe quod solum se extendebat ad sententias & mandata iusta, at verò in casu huius Capituli appellatio repugnat juramento, si videlicet absolutus appellet, priusquam audiat mandatum, vel si contra mandatum impositum friuolè & subterfugij causâ appellet, cum enim appellatio inventa sit vt subsidium innocentie, ideò fieri non debet præsidium periurij & iniquitatis, iuxta capitulum sequens.

3 Not. III. Si quis jurârit se pariturum mandatis Ecclesiæ, & ideò absolutus fuerit, postea verò parere recuset, non recidit ipso jure in excommunicationem priorem, sed à Iudice, si contumax esse videatur, in eandem excommunicationem per sententiam reducendus est.

4 Excipe nisi talis reincidentia ipso jure decreta sit, vt in *c. Eos. 2. de sent. excomm. in 6.* Et notat *Franc. hic n. 3.*

5 Not. IV. Qui post absolutionem contumax est in parendo vel satisfaciendo, ac proinde iterum excommunicatur, is absolutionem difficilius obtinere debet: non enim satis est, hoc casu ipsum permittere aut jurare, vel simplicem cautionem afferre, quod Ecclesiæ parere vel satisfacere velit, cum sit præsumptio contra ipsum propter præcedentem prævaricationem & periuriû, vel fidei violationem, quare exigitur, vt prius mandatum Ecclesiæ recipiat, & secundùm possibilitatem exequatur, quàm absoluat, ita hic & in *cap. Significavit. C. de off. ordin. & notat hic Alex. & Fran. n. 4. aliq. communiter.*

CAPITVLVM XXII.

Præterea.

PARAPHRASIS.

Caius Clericus super aliqua causâ ad iudicium tractus ab Episcopo suo, appellauit ad Sedem Apostolicam, & postea grauiam commisit scelera, cumque super his coram eodem Ordinario suo conueniretur, exceptione appellationis se tueri volebat. Ad hoc Respondit Alexand. III. quod

eum appellatio in sua iniquitate tueri non debeat, quominus excessus eius per canonicam censuram puniri debeant.

PARAPHRASIS.

1. Appellatio non suspendit jurisdictionem iudicis, nisi in causa, super qua interposita est, licet delicta non sint grauiâ & enormia, sintque commissa etiam ante appellationem & non tantum post eam.

Not. Vnic. Appellatio non suspendit jurisdictionem iudicis à quo, nisi in causa super qua interposita est, Consentit, Capitulum *Super. 10. cap. Cum teneamur. 17. hoc tit.* Porro hic sermo est de grauibus criminibus & commissis post appellationem, quia casus iste propositus erat Pontifici. Ratio autem, quæ datur in Responsione, quia appellatio non debeat aliquem defendere in sua iniquitate, ita vt puniri non debeat, hæc, inquam, ratio locum etiam habet si delicta grauiâ seu enormia non sint & commissa ante appellationem, vt nihilominus ab ea quispiam accusari aut puniri possit, vt dicetur in *e. 24. h. t.*

CAPITVLVM XXIII.

Constitutis.

PARAPHRASIS.

Vacante Ecclesia Torcellana cum Canonici ad Episcopi electionem conuenissent, Archi-Diaconus nominauit C. contra quem mox obiectum, quod esset excommunicatus, & ideò appellatum, ne eligeretur: eo non obstante, Archi-Diaconus & pauci quidam alii eundem C. eligere perrexerunt, & ne contra aliquid attentaretur, ad sedem Romanam appellârunt. Nihilominus verò Primicerius cum Canonicis, & Plebanus cum assensu Cleri, vel maioris & sanioris eius partis I. elegerunt in Episcopum. Hæc Controuersia cum Alexandro. III. per Abbatem S. Felicis & Presbyt. R. proposita fuisset; Respondit ipse, si Archi-Diaconus, vt

narratur, prius factæ appellationi non detulit, non obstante appellatione, eiusdem electionem postea factam ex maioris partis consensu, de I. Apostolicâ authoritate confirmandam esse.

S V M M A R I V M.

1. Abbas in alia quàm Monasterii causa, potest esse procurator.
2. Et hoc verum est, si non vertatur in ea causa utilitas Monasterii, sufficit Ecclesiastica gravis, vel publica.
3. Quin opinio est non paucorum, quod aduocatus & Procuratoris munus Clericis & Religiosis vniuersim, & ex officio seu ordinarietantum prohibitum sit, non item in vna aliqua causa etiam civili, & coram iudice civili. Contrarium tamen, sacris Canonibus conformius est.
4. Non teneris deferre appellationi eius, qui in eadem causa noluit deferre tua.
5. Electio, qua ipso iure nulla est, non impedit, quin alia canonica electio fiat.

Not. I. Abbas in aliorum causa ad Monasterium eius per se ac principaliter non pertinente potest esse Procurator. Ita tradit *gl. c. de presentium. 20. causa. 16. q. 1. Franc. hic Alexand. in princip. vbi aiunt: quod Abbas aut Præpositus sine licentia Conuentus possit esse Aduocatus, Procurator, negotiorum gestor, arbiter, & Iudex, quia ipse non pendet à Monachis, sicuti Monachi ab ipso.*

2 Sed nunquid requiritur, vt utilitas Monasterii vertatur in causa, in qua Abbas Procuratoris, vel Aduocati munere fungitur in iudicio? videtur affirmandum, ex *c. 2. de postulando & c. Monachi. causa. 16. q. 1.* vbi duo requiruntur, vt Religiosus Procurator vel Aduocatus in iudicio esse possit, videlicet utilitas Monasterii & consensus Abbatum, tamen si ergo Abbas vt Procurator vel Aduocatus esse possit, alio consensu non indigeat, tamen altera conditio, quæ est de Monasterii utilitate etiam in ipso exigitur, & ita docet *Sanch. l. 6. Mor. c. 15. n. 18.*

Nihilominus probabiliter dicitur argu-

mento huius text. quod Abbas, id est, Ordinis Prælati in causa Ecclesiastica, si grauis sit, seu pertinens ad publicam utilitatem, v. g. elect. Episcopi, spectato communi iure possit esse Aduocatus vel Procurator in iudicio Ecclesiastico, sicuti hic docet *Abb. not. 1.*

Imò non pauci existimant, vt *Innoc. in c. unico. de obligat. ad ratiocinia. Felin. in c. 1. n. 12. de sent. & rejud. Alex. hic. n. 5. Franc. not. 1.* Quando Clericis & Religiosis prohibetur Procuratoris vel Aduocati munus, id intelligendum esse, quod vniuersim & ex officio seu ordinariè aduocare vel postulare non possint, quamuis possint in vna aliqua causa etiam civili & coram Iudice Civili tale munus obire, contrarium tamen huius sacris Canonibus conformius est teste Syluestro. *verb. aduocatus. q. 7. Tabiena. n. 8. & docuil. 4. tr. 5. c. 11. n. 1.*

Not. II. Non cogaris deferre appellationi eius, qui in eadem causa seu negotio noluit deferre appellationi tuæ. Habetur clariùs in *c. An sit. 42. hoc tit.*

Not. III. Electio, quæ ipso iure nulla est, impedire nõ potest, quin alia Canonica electio fiat; quod enim nullum est, id nullum esse & tum parit, iuxta *Regul. 52. in 6. non præstat impedimentum*, quod de iure non sortitur effectum, vbi videri potest *Dynus & Alex. hic. n. 11.* quapropter *Bald. in l. Non dubium. C. de legibus.* ait: si statuto impositum sit tributum. v. g. emptionis contractui, intelligendum esse de contractu valido tantum. Era tautem electio irrita ex tribus causis. videlicet, quia facta est à minore parte capituli; & de excommunicato; contra appellationem extraiudicialem, ita *gl. hic verb. non obstante.*

CAPITULUM XXIV.

Proposuit.

P A R A P H R A S I S.

Tamen si is, qui à Iudice appellat super vna causa, in aliis causis coram eodem respondere teneatur, tamen Iudex cum sit appellanti suspectus, non debet eum cogere,